

सन २०१५-१६ मध्ये राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत सार्वजनिक - खाजगी भागीदारीने एकात्मिक कृषि विकासासाठी राबवावयाच्या ८ प्रकल्पांना प्रशासकीय मान्यता प्रदान करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक राकृवि- १०१५/प्र.क्र. ८७/राकृवियो कक्ष
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई -३२
दिनांक : २३ ऑक्टोबर, २०१५

वाचा :-

१. शासन निर्णय क्रमांक राकृवि २०१३/प्र.क्र.२५/राकृवियो कक्ष, दि. २१ फेब्रुवारी, २०१३
२. शासन निर्णय क्रमांक राकृवि २०१३/प्र.क्र.२५/राकृवियो कक्ष, दि. २६ फेब्रुवारी, २०१३
३. शासन निर्णय क्रमांक राकृवि-२०१४/प्र.क्र.१५/राकृवियो कक्ष, दि. २८ एप्रिल, २०१४
४. शासन निर्णय क्रमांक बैठक- ०४१५/प्र.क्र. ३७/राकृवियो कक्ष, दि. १५ मे, २०१५
५. शासन पत्र क्रमांक राकृवि-०४१५/प्र.क्र.३८/राकृवियो कक्ष दि. २५ जून, २०१५

प्रस्तावना :-

केंद्रीय कृषि मंत्रालयाने राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत सार्वजनिक-खाजगी भागीदारी तत्वावर एकात्मिक कृषि विकासासाठी (PPP-IAD) विविध पिकांचे उत्पादन ते विक्री व्यवस्था असलेले मुल्य-साखळी विकासाचे प्रकल्प राबविण्यासाठी संरचना विहीत केलेली आहे. सदर संरचनेतर्गत राज्य सरकारच्या नियंत्रणाखाली राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत आर्थिक मदत देऊन खाजगी क्षेत्रातील संस्थाच्या/कंपन्याच्या पुढाकाराने तसेच शेतक-यांच्या सहयोगातून कृषि व संलग्न क्षेत्रामध्ये विविध पिकांचे उत्पादन ते विक्री व्यवस्था असलेली मुल्य-साखळी व्यवस्था उभारण्यात येणार आहे.

त्यानुषंगाने, राष्ट्रीय कृषी विकास योजनेअंतर्गत राज्यात सार्वजनिक व खाजगी भागीदारीने एकात्मिक कृषी विकासाचे (PPP-IAD) प्रकल्प राबविण्यास वेळोवेळी मान्यता दिलेली आहे. त्यानुसार सन २०१२-१३ पासून प्रकल्प राबविण्यात येत आहेत.

राष्ट्रीय कृषी विकास योजनेअंतर्गत राज्यस्तरीय प्रकल्प मंजूरी समितीच्या चालू वर्षी पार पडलेल्या २० व्या बैठकीमध्ये काही सार्वजनिक व खाजगी भागीदारीने एकात्मिक कृषी विकासाचे (PPP-IAD) प्रकल्प राबविण्यास समितीने मान्यता दिलेली आहे. त्यानुषंगाने सदर मंजूर प्रकल्पांना चालू वर्षी प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती त्याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :-

१. राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत सार्वजनिक-खाजगी भागीदारी तत्वावर एकात्मिक कृषि विकासाचे (PPP-IAD) मुल्य-साखळी विकासाच्या प्रकल्पातर्गत सन २०१५-१६ मध्ये एकूण ८ प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीस प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे. सदर ८ प्रकल्पांचे निधी, लाभार्थी, कार्यक्षेत्र व विविध लक्षांकाबाबतचे संक्षिप्त विवरण सोबत जोडलेल्या परिशिष्टामध्ये नमूद केले आहे.
२. सदर ८ प्रकल्पांच्या ₹ ७०९४.७९ लाख प्रकल्प किंमतीच्या अनुषंगाने राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत एकूण ₹ १५४०.३८ लाख व इतर प्रचलित योजनांतर्गत एकूण ₹ ३२४.०० लाख अशा एकत्रित ₹ १८६४.३८ लाख अनुदानास प्रशासकीय मंजूरी देण्यात येत आहे.
३. सदर प्रकल्पांची आयुक्त (कृषि), व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ (MSHMPB) आणि संबंधित सर्व कृषि संचालकांनी तात्काळ अंमलबजावणी करावी. याकामी सदर प्रकल्पांशी निगडित सर्व समन्वय अधिका-यांनी संबंधित खाजगी संस्था / कंपन्या व शासन यंत्रणेमध्ये समन्वय राखावा.
४. सदर प्रकल्पांच्या राज्यस्तरावरून संनियंत्रणाची जबाबदारी आयुक्त (कृषि) यांचे अध्यक्षतेखालील राज्यस्तरीय समन्वय समितीवर राहील व सर्व प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीची जबाबदारी संबंधित कृषि संचालकांवर राहील.
५. त्याचप्रमाणे, राज्यस्तरीय समन्वय समितीमध्ये सर्व संबंधित समन्वय अधिका-यांचा समावेश करण्यात यावा आणि प्रकल्पांच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी सदर समिती आवश्यकतेनुसार इतर अधिका-यांचा देखिल समितीमध्ये समावेश करू शकेल.
६. या शासन निर्णयान्वये सन २०१५-१६ करीता मंजूर करण्यात येत असलेल्या ८ प्रकल्पांची पिक निहाय यादी तसेच प्रकल्पांमधील खाजगी संस्था / कंपन्या, शेतकरी आणि शासनाचा आर्थिक सहभागाचा तपशील या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या विवरणपत्रामध्ये दर्शविण्यात आलेला असून त्यानुसार सर्व प्रकल्पांची कटाक्षाने अंमलबजावणी करण्यात यावी.
७. राज्यस्तरीय समन्वय समितीची कार्ये पुढीलप्रमाणे असतील -
 - क) सार्वजनिक-खाजगी भागीदारी तत्वावर एकात्मिक कृषि विकासाच्या (PPP-IAD) मंजूर प्रकल्पांचे राज्यस्तरावरून संनियंत्रण करणे.
 - ख) लाभार्थी शेतकऱ्यांची यादी विभागाच्या संकेतस्थळावर प्रकाशित करणे.
 - ग) प्रकल्पांच्या प्रगतीचा मासिक आढावा घेणे.

- घ) सदर प्रकल्पामध्ये सहभागी खाजगी संस्था/कंपन्या आणि इतर संबंधितासोबत ३ महिन्यातून किमान एकदा बैठक घेऊन प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीमध्ये जर काही अडचणी निर्दर्शनास येत असतील तर त्याबाबत चर्चा करून त्यावर उपाययोजना सुचविणे.
- ङ) जिल्हास्तरावरील विभागाची क्षेत्रिय यंत्रणा आणि प्रकल्पाशी संबंधित संस्थेचे जिल्हास्तरावरील प्रतिनिधी यामध्ये समन्वय ठेवणे.
- च) जिल्हास्तरावर प्रकल्पांच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी योग्य त्या सर्व उपाययोजना करणे.
- छ) प्रकल्पांचा मूल्यमापन अहवाल आणि Impact Assessment अहवाल तयार करून शासनास सादर करणे.
८. राज्यामध्ये PPP-IAD अंतर्गत मंजूर करण्यात येणा-या प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीची जबाबदारी व्यवस्थापकीय संचालक, (MSHMPB) आणि संबंधित संचालकांची असेल. त्यानुषंगाने त्यांनी सर्व प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीची कार्यपद्धती, तत्सम संवर्गातील अधिकाऱ्यांच्या कार्यालयीन कार्यपद्धतीत अंतर्भूत करावी. तसेच सदर प्रकल्पांना वेळोवेळी वितरित करण्यात येणा-या निधीचे व्यवस्थापन करावे आणि निधी विनियोगाबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र तसेच प्रकल्पांचा मासिक भौतिक व आर्थिक प्रगती अहवाल आणि प्रकल्पाचा मूल्यमापन अहवाल (Impact Assentment Report) वेळोवेळी आयुक्त (कृषि) यांच्यामार्फत शासनास सादर करावा.
९. संदर्भाधीन दि. २१ फेब्रुवारी, २०१३ च्या शासन निर्णयान्वये सदर प्रकल्प जिल्हास्तरावर राबविण्यासाठी प्रकल्पाशी संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांचे अध्यक्षतेखाली जिल्हा प्रकल्प समन्वय समिती स्थापन करावी. सदर समितीमध्ये या शासन निर्णयान्वये प्रकल्प संचालक (आत्मा), कृषि विकास अधिकारी, उप विभागीय कृषि अधिकारी, प्रकल्पाशी संबंधित तालुक्याचे तालुका कृषि अधिकारी आणि इतर संबंधित अधिका-यांचा समावेश करण्यात येत आहे. जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांनी जिल्ह्यांतर्गत मंजूर असलेल्या प्रकल्पाशी संबंधित संस्थेच्या/कंपनीच्या जिल्हास्तरावरील प्रतिनिधींशी आवश्यक समन्वय साधावा.
१०. या प्रकल्पांतर्गत राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत उपलब्ध करून दयावयाचा निधी सन २०१५-१६ मध्ये उपलब्ध करून देण्यात येणा-या निधीतून प्रकल्पांच्या मागणीनुसार वेळोवेळी उपलब्ध करून दयावा तसेच सदर निधी राष्ट्रीय कृषि विकास योजनच्या मार्गदर्शक सूचनानुसार उपयोगात आणावा. ज्या प्रकल्पामध्ये इतर शासकीय योजनांमधून निधी उपलब्ध करून दयावयाचा आहे सदर निधी संबंधित योजनांच्या सन २०१५-१६ च्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीतून स्वतंत्रपणे उपलब्ध करून दयावा. आयुक्त (कृषि) यांनी या योजनेतर्गत प्राप्त होणारा निधी व त्याच्या विनियोगाबाबतचा

हिशोब स्वतंत्रपणे विहित केलेल्या लेखा पद्धतीनुसार ठेवावा, तसेच सदर निधीच्या विनियोगाबाबत व्यवस्थापकीय संचालक (MSHMPB) आणि संबंधित संचालकांकडून प्राप्त उपयोगिता प्रमाणपत्रांवर आधारीत सर्वकष उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१५१०२३१६०९५१५००९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(श्रीकांत चं. आंडगे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
२. अपर मुख्य सचिव (कृषि व पणन), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
३. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
४. प्रधान सचिव/सचिव (वित्त), मंत्रालय, मुंबई
५. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
६. व्यवस्थापकीय संचालक, मराफौवमं, साखर संकुल, शिवाजी नगर, पुणे.
७. संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे.
८. संचालक (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे.
९. महालेखाकार (स्थानिक निकाय लेखा परिक्षा व लेखा), मुंबई
१०. महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
११. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
१२. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य
१३. सहायक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे
१४. वित्त विभाग (कार्या. व्यय-१ / अर्थसंकल्प - १३), मंत्रालय, मुंबई
१५. निवड नस्ती.

परिशिष्ट

सन २०१५-१६ मध्ये सार्वजनिक व खाजगी भागीदारीतून एकात्मिक कृषि विकासासाठीच्या (PPP-IAD) मंजूर प्रकल्पांचे विवरणपत्र

(शा. नि. क्र. राकृवि / प्र.क्र. ८७ / राकृवियो कक्ष, दि. २३/१०/२०१५)

अ.क्र.	मूळ साखळीचे पिक	भागीदार कंपनी	खरेदीदार कंपनी / संस्था	प्रकल्प किंमत (रु.लाख)	प्रकल्पातील आर्थिक सहभाग (रु.लाख)			क्षेत्र (हेक्टर)	लाभार्थी शेतक-यांची संख्या	शेती माल खरेदी लक्षांक (मे.टन)	समाविष्ट जिल्हे				
					शासनाचा सहभाग		खाजगी								
					राकृवियो	इतर योजना									
१	वाटाणा (हिरवा)	त्रिमुर्ती फुडटेक प्रा. लि. आणि अँडवान्टा लि.	स्वतः कंपनी	३७६.५९	७९.१७	२९.७५	१६०.५०	१०७.१७	१०००	३५००	१४०००	बुलढाणा आणि अहमदनगर (२)			
२	मधु मका (Sweet Corn)	त्रिमुर्ती फुडटेक प्रा. लि. आणि अँडवान्ट लि.	स्वतः कंपनी	९७१.८८	१५२.७१	३६.७५	३७२.०९	४१०.३३	३०००	७०००	३००००	औरंगाबाद आणि अहमदनगर (२)			
३	भाजीपाला- II	आकाश अँग्री सोल्युशन्स प्रा. लि.	स्वतः कंपनी	१७७३.९५	३८३.३५	२२५.००	७८९.५८	३७६.०२	१५००	२०००	९०००	औरंगाबाद, जालना आणि जळगांव (३)			
४	गुळ	श्रीकांत अँग्री इंडस्ट्रीज लि.	स्वतः कंपनी आणि ग्लोबल अॅपेक्स एक्झिम प्रा. लि.	२१५३.११	६५९.५९	३२.५०	१०३८.९७	४२२.०५	५२५	१२५१	४४०००	सातारा (कराड ता.) आणि सांगली (कडेगांव ता.) (२)			
५	कापूस- III	एएफपीआरओ, बेटर कॉटन इनिशिटिव	दयाल कॉटप्सिन लि. आणि इतर जिनिंग मिल्स	८८.२६	४१.५६	०.००	२६.०८	२०.६२	२५०००	१४०००	४०००	यवतमाळ (१)			
६	कापूस यांत्रिकीकरण	जॉन डियर	सदर प्रकल्प तांत्रिक आहे	६३.००	१.००	८.००	२३.००	३१.००	४०	१५१०	०.००	अकोला (१)			
७	कडधान्य	रॅलिंज इंडिया लि.	स्वतः कंपनी	६८३.००	७४.००	०.००	४६१.००	१४८.००	१७०००	११०००	१००००	उस्मानाबाद, लातूर आणि बीड (३)			
८	सोयाबीन	एडीएम अँग्री इंडस्ट्रीज लि.	स्वतः कंपनी	९८५.००	१४९.००	०.००	५५७.००	२७९.००	१५००००	१०००००	२१७५००	उस्मानाबाद, लातूर, बीड, बुलढाणा, अकोला, वाशीम, अमरावती, नागपूर (९)			
A	एकूण(सन २०१५-१६ करीता मंजूर नवीन PPP-IAD प्रकल्प)			७०१४.७१	१५४०.३८	३३२.००	३४२८.२२	१७१४.११	१८८०६५	१४०२६१	३२८५००				
	% आर्थिक सहभाग			१००	२१.७१	४.६८	४८.३२	२५.२१							